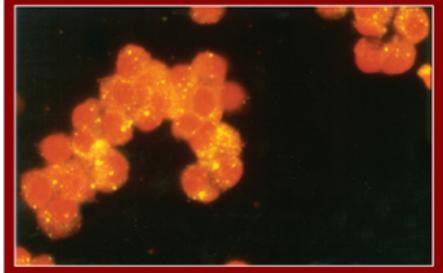

Хеморагијска грозница са бubreжним синдромом (ХГБС), позната као "мишја грозница" је акутна вирусна, природнојаршина болест. Карактерише је нагли почетак, висока температура и хеморагични синдром - крвављење у кожи, слузокожама и унутрашњим органима.

Оболење људи од ХГБС први пут је описано 1884. у Кореји, а у Србији је прва епидемија откривена 1961. године на Фрушкој гори. Касније су утврђена природна жарешта * ове болести и у другим крајевима наше земље.

Оболевање људи од "мишје грознице" јавља се чешће у појединачним случајевима, а ређе групно, као епидемија, нарочито у годинама када је знатно повећана бројност глодара ("мишја година"). То је обично од маја до октобра.

Узрочник "мишје грознице" је вирус **Hantaa**.

Вирус Hantaa

Резервоар и извор узрочника су разне врсте мишоликих глодара - шумски, пољски, домаћи миш, домаћи пацов и други.

Заражени глодари преко својих излучевина (плљувачке, мокраће и измета) загађују спољну средину (земљиште, воду и предмете) и храну.

Заражавање људи настаје у природним жарештима, најчешће удисањем прашине или употребом хране и воде који су загађени свежим излучевинама заражених глодара. Директан додир са глодарима (хватање, убијање и слично) такође може довести до заражавања људи.

Болест се не преноси са човека на човека.

* Природно жареште ХГБС је место у природи где бораве мишолики глодари заражени вирусом и својим излучевинама загађују то место

КАРАКТЕРИСТИКЕ ОБОЉЕЊА

Време од момента заражавања до појаве знакова болести износи 3 - 45 дана, чешће 3 - 4 седмице.

Болест почиње нагло. Јавља се висока температура (од 38°C до 40°C), дрхавица, главобоља, болови у груди, жеђ и сувоћа уста.

Почетна фаза болести

Црвенило може да буде изражено на слузокожи ока, кожи лица и врате. Могу да се јаве и знаци хеморагичног синдрома - крварење из носа и слаба крварења у слузокожи ока.

Почетна фаза болести траје 1 - 3 дана.

Бubrežni период (друга фаза болести) се развија између 3. и 11. дана, када долази до пада температуре, појаве оспе и болова у крстима.

Друга фаза болести

Јављају се знаци оштећења бубрега (смањена количина мокраће), болови у трбуху и крварења из појединих органа.

Трећа фаза настаје до 13. дана болести са престанком повраћања, болова у крстима и трбуху. У овој фази је изражена слабост, жеђ и сувоћа уста, уз побољшање општег стања.

У зависности од тежине оболења и лечења у следећој фази болести, до оздрављења долази за 4 - 12 седмица.

"Мишја грозница" се најчешће јавља као благо оболење, али може да буде и тешко, са израженим крварењима и са смртним исходом (0,5% - 10,0%). **

Шта треба знати о мишоликовим глодарима

Мишоликови глодари се налазе у природи (у шумама, жбуњу, на ливадама и нивавама), у сеоским домаћинствима, насељима, складиштима животних намирница, депонијама отпадних материја и на другим местима.

Изворене рупе глодара

У природи се повећан број мишоликих глодара и изворенih рупа глодара јавља у "мишјој години". Тада људи, у току боравка у природи, најчешће долaze у додир са глодарима и њиховим излучевинама.

Ако су мишоликови глодари, заражени узрочником ове болести, они својим излучевинама загађују спољну средину (земљиште, воду за пиће и предмете) и намирнице.

Како се заштити од хеморагијске грознице

Избегавати боравак у природним жарештима ХГБС-а, нарочито у годинама када је повећана бројност мишоликих глодара.

Избегавати боравак у бујној вегетацији ниског растета (где се глодари размножавају) и терене који су изворенi мишјим рупама.

За боравак у природи бирати места где нема мишоликих глодара и трагова постојања глодара.

Обавезно прати воће и поврће пре употребе, које је могло да буде загађено излучевинама глодара.

Животне намирнице и воду за пиће обавезно заштити од глодара, нарочито за време боравка у шуми, пољу, викендцији, на излету и другим местима у природи.

Редовно уклањајући отпадке хране, а место за прикупљање отпадних материја заштитити од приступа глодара.

Избегавати директан додир са глодарима и предметима загађеним свежим излучевинама глодара.

Ако сте после боравка у природи оболели са знацима карактеристичним за ХГБС: (повишене температуре, хеморагични синдром или оштећење бубrega), одмах се јавите лекару ради предузимања благовременог лечења.

При прегледу, лекару обавезно наведите податак о боравку у природи (село, шума, викендција, излет и друго) и могућем додиру са глодарима.

Уништавање глодара (дератизацију) вршити под надзором стручних служби у сеоским домаћинствима и насељима и око насељених места у близини жарешта, стамбеним блоковима, парковима, депонијама и местима где су откривени оболели од "мишје грознице".

Основна превентивна мера је уништавање глодара (дератизација).

** Антонијевић Б.: Истраживање етиологије клиничких манифестија и епидемиологије хеморагичне грознице са бubrežним синдромом (ХГБС) и њихова узајамна повезаност са екологијом природног жарешта. Докторска дисертација 1984. и сарадници.
Глигіћ А.: Београд вирус; Нови Хантаван вирус који проузрокује тешки облик ХГБС. J Infect Dis. 1992.

ЗА БОРАВАК У ПРИРОДИ БИРАЈТЕ
МЕСТА ГДЕ НЕМА ГЛОДАРА

ЖИВОТНЕ НАМИРНИЦЕ И ВОДУ ЗА
ПИЋЕ ЗАШТИТИТЕ ОД ГЛОДАРА

АКО СЕ ЈАВИ ВИСОКА ТЕМПЕРАТУРА
И ЗНАЦИ КРВАРЕЊА НА ОКУ, КОЖИ
ИЛИ УНУТРАШЊИМ ОРГАНИМА
ОБАВЕЗНО СЕ ЈАВИТЕ ОДМАХ
ЛЕКАРУ

УВЕК РЕЋИ ЛЕКАРУ ЗА БОРАВАК
УПРИРОДИ ИЛИ ДОДИРУ СА
МИШОЛИКИМ ГЛОДАРИМА

ЗАРАЗА СА ОБОЛЕЛОГ ОД
МИШЈЕ ГРОЗНИЦЕ СЕ НЕ
ПРЕНОСИ НА ДРУГЕ ОСОБЕ

ОСНОВНА ПРЕВЕНТИВНА
МЕРА ЈЕ УНИШТАВАЊЕ
ГЛОДАРА

ГРАДСКИ ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ БЕОГРАД

ЦЕНТАР ЗА КОНТРОЛУ И ПРЕВЕНЦИЈУ БОЛЕСТИ

Булевар деспота Стефана 54а, 11000 Београд

Тел: 011 3238 102, 011 2078 672

www.zdravije.org.rs

ГРАДСКИ ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ БЕОГРАД

МИШЈА ГРОЗНИЦА

ХЕМОРАГИЈСКА ГРОЗНИЦА
СА БУБРЕЖНИМ СИНДРОМОМ

Како да се заштитимо